

SÅDAN INDDRAGER DU BØRN - IDEKATALOG

Red Barnet Danmark

Red Barnet

Indholdsfortegnelse

FORORD	1
ØVELSER TIL AT LÆRE HINANDEN AT KENDE	2
JEG-BLOMST	2
BØRNEBINGO	3
SPØRGSMÅLSLEG	4
ØVELSER MED FOKUS PÅ AT FORSTÅ BØRNS VIRKELIGHED	5
KORT OVER VORES VIRKELIGHED	5
BODY MAP - KORT OVER KROPPEN	6
HVERDAGSDIAGRAM	7
HISTORIEFORTÆLLING	8
NONVERBALE MENINGER	9
ØVELSER MED FOKUS PÅ BØRNS LØSNINGSFORSLAG	10
FODSPOR	10
HJÆLPENDE HÆNDER	11
BESKED/PLAKAT FRA BØRNENE TIL DE VOKSNE	12
EVALUERINGS/FEEDBACK ØVELSER	13
"JA, NEJ OG MÅSKE"	13
IDE-SKYEN	14
'SNEBOLD' ELLER PAPIRKAST	15
SID - HUG - STÅ	16
AFFALDSPOSEN, REJSETASKEN OG SKATTEKISTEN	18
BRAIN BREAKS (GODE ØVELSER TIL SMÅ PAUSER)	19
SEND ET HÅNDRYK RUNDT	19
KASTE BOLD I MØNSTER	20
BALLONER I LUFTEN	21
RYTMELEG	22

Børneinddragelse i Red Barnet

Red Barnet er en børnerettighedsorganisation og skal derfor altid inddrage børn meningsfuld i vores arbejde. For at gøre det skal vi opfylde SCI's 9 principper for meningsfuld børneinddragelse. Vi har omformet principperne til en dansk kontekst, som du finder her: [DEFINITION, TILGANGE OG DE 9 PRINCIPPER](#)

Her i metodekataloget finder du konkrete ideer til aktiviteter, du kan bruge, når du møder børnene for at få deres perspektiver. Kataloget henvender sig til medarbejdere, der arbejder med det nationale programarbejde.

Metoderne er opdelt efter kategorier, der forklarer, hvad du kan bruge dem til. Du kan også se, hvilken aldersgruppe aktiviteten typisk er god til, hvor mange børn den egner sig til og ca. hvor lang tid aktiviteten varer. Sidst i kataloget har vi beskrevet en række brainbreak-øvelser, som kan være gode at flette ind undervejs.

Børn og børnegrupper er meget forskellige. Derfor bør du altid vurdere om aktiviteten passer til de børn, du skal møde, og være klar til at ændre i planerne, hvis du undervejs fornemmer, at dine valgte aktiviteter rammer skævt.

Metodekataloget er et dynamisk dokument, som vi løbende kan tilpasse og udvide, efterhånden som vi gør os flere erfaringer og finder på nye måder at inddrage børn på. Hvis du har en ide til børneinddragende metoder eller feedback til eksisterende, så send en mail til

boerneinddragelse@redbarnet.dk -

Har du ikke læst '[Sådan inddrager du børn - Medarbejderhåndbog](#)' endnu, så vil vi anbefale dig at starte med at kigge i den. Her bliver du guidet igennem, hvordan du laver et etisk og meningsfuldt inddragelsesforløb.

Øvelser til at lære hinanden at kende

JEG-BLOMST

Formål: Jeg-blomst er en metode til at præsentere sig for hinanden og tale om, hvordan vi alle har flere forskellige sider af os selv. I kan samle alle blomsterne og hænge dem op på væggen. De kan tilsammen skabe en unik have, som viser, at vi alle har en værdifuld plads i fællesskabet.

I kan også lave øvelsen med andre figurer som våbenskjold, en sky eller sol. I kan derfor lave forskellige figurer, som børnene kan vælge ud fra, eller I kan lade børnene selv tegne deres figur.

Aldersgruppe: 5-12 år

Antal børn: Mindre grupper – en klasse.

Varighed: 15-30 minutter

Sådan gør I:

1. Alle børn får tildelt et stykke papir. De skal nu tegne en stor blomst med 5-7 kronblade (fem kronblade til yngre børn). Herefter klipper de deres blomst ud.
Tip: I kan eventuelt have lavet blomsterne på forhånd.
2. Børnene skal nu udfylde alle kronbladene i blomsten med forskellige ord eller tegninger.
3. Børnene kan enten selv vælge, hvad de vil tegne eller skrive, eller I kan vælge nogle temaer, som alle børnene skal skrive eller tegne: for eksempel "de personer, som betyder ekstra meget for dig," "noget, du drømmer om at gøre," "det, du laver i din fritid" osv.
4. Til sidst kan I præsentere alle de forskellige jeg-blomster for hinanden eller blot hænge dem op og kommentere de flotte blomster, der tilsammen udgør en helt enestående have.

Det skal I bruge:

- Papir (måske jeg-blomster, som facilitatoren har lavet på forhånd)
- Tuscher/ blyanter
- Sakse

 Tip: Tegneaktiviteter er svære at tidsestimere; nogle børn er superhurtige, mens andre kan farvelægge og nusse med det i lang tid. Det kan også være svært for børn at vide, hvornår de er færdige med tegneaktiviteter. Derfor er det en god idé at gøre målet klart for børnene, for eksempel at man er færdig, når alle blade er fyldt ud, eller når man ikke kan komme på flere ting. Sørg også for at have en ekstra opgave til de børn, som er hurtigt færdige.

Øvelser til at lære hinanden at kende

BØRNEBINGO

Formål: At lære hinandens navne og lære lidt mere om hinanden. Børnebingo kan desuden starte snakken om et særligt emne – for eksempel kan bingo-pladen have spørgsmål om deres fritidsliv, digitale liv eller yndlingsmad.

Aldersgruppe: 8-17 år

Antal børn: større grupper / en klasse

Varighed: 10-15 minutter

Sådan gør I:

1. Facilitatoren laver på forhånd en spilleplade med spørgsmål, der alle starter med "Find én som..." (for eksempel "find én der har spist havregryn til morgenmad"). Der skal være plads til at skrive et navn i feltet.
2. Alle børn og voksne får en spilleplade.
3. Alle skal nu gå rundt og finde en person, som kan svare ja til de forskellige spørgsmål (for eksempel "cykler til skole," "kan lide is" osv.).
4. Når man har fundet et match, skriver man personens navn i feltet.
5. Når man har fuld plade, råber man "BINGO!"

Det skal I bruge:

- En bingospilleplade med spørgsmål. Lav denne på forhånd og tag kopier, så alle kan få hver sin plade.

 Tip: Spørgsmålene kan være inden for et særligt emne, som I skal arbejde med børnene om. For eksempel hvis I skal have børnenes perspektiver på deres fritidsliv, kan I stille spørgsmål som "Spiller du fodbold i din fritid?" eller "Er du sammen med dine venner i din fritid?"

Skriv kort og enkelt, og brug gerne små illustrationer, der understøtter spørgsmålet, så børn med læse- og sprogvanskeligheder også kan være med. Opfordr børnene til at hjælpe hinanden med at læse spørgsmålene, hvis de har brug for det.

Øvelser til at lære hinanden at kende

SPØRGSMÅLSLEG

Formål: Denne øvelse er en sjov måde at lade alle snakke og lære hinanden lidt at kende. Hvis gruppen ikke kender hinandens navne, kan den også bruges som en navneleg. Det kan også være en leg, der kan spore børnene ind på et emne.

Aldersgruppe: 9-17 år

Antal børn: større grupper/ en klasse

Varighed: 8-10 minutter

Sådan gør I:

1. Lav på forhånd en række spørgsmålskort, som alle kan svare på, f.eks. "Hvad er din livret?", "Hvornår er det sjovt at gå i skole?", "Hvad er din yndlingsfarve?" – der skal være ét spørgsmål per deltager.
2. Alle deltagere får hver et spørgsmålskort – gerne både børn og voksne.
3. Gå rundt blandt hinanden og find én, som I gerne vil stille jeres spørgsmål til.
4. Når begge personer har stillet deres spørgsmål og svaret på hinandens, bytter I spørgsmålskort, så alle får et nyt spørgsmålskort.
5. Find en ny person og gentag processen, indtil du fornemmer, at børnene har haft mulighed for at tale med mange forskellige.

Det skal I bruge:

- Små kort med forskellige spørgsmål.

Tip: Spørgsmålene kan være inden for ét særligt emne, som I skal arbejde med børnene om. Hvis I for eksempel skal tale med dem om deres onlinefællesskaber, kan der stå: "Hvad kan du bedst lide at lave, når du er online?", "Hvad gør du, når du keder dig?", "Hvad er dit yndlingsspil?" eller "Hvad er det sjoveste, du har set online?"

I kan bruge dette som navneleg ved altid at starte jeres spørgsmål med "Hej, jeg hedder ..., og jeg vil spørge dig om..."

Vær opmærksom på, at børn med læse- eller sprogvanskeligheder let kan føle sig udstillet i denne aktivitet. Undgå øvelsen, hvis du er bekymret for, om nogen kommer i klemme. Afstem gerne på forhånd, om nogen har brug for særlig hjælp eller støtte.

Øvelser med fokus på at forstå børns virkelighed

KORT OVER VORES VIRKELIGHED

Formål: At inddrage børns perspektiver i forhold til det, der har betydning i deres nærmiljø og hverdag.

Børnene laver et kort over det sted, som de/I er nysgerrige på, i forhold til deres erfaringer og ideer. Det for eksempel være et kort over skolen, deres by, deres ungdomsklub osv. Børnene deler deres egne erfaringer og oplevelser knyttet til stedet, og I arbejder sammen om at finde ud af, hvad de oplever som udfordringer, muligheder osv. i forhold til det givne sted.

Aldersgruppe: 8-17 år

Antal børn: 10-30 børn

Varighed: 15-30 minutter

Sådan gør I:

1. Del børnene op i grupper med 4-5 børn i hver.
OBS: Der skal være en voksen pr. gruppe – i hvert fald blandt yngre børn.
2. Større børn kan eventuelt selv tegne kortet, eller det kan være tegnet eller printet på forhånd. Fordelen ved, at børnene tegner selv, er, at de får mulighed for at definere, hvordan de oplever, at området ser ud, og hvad der er vigtigt for dem. Ulempen kan være, at aktiviteten bliver for langtrukket eller kompleks.
3. Børnene tegner nu smileys og andre ting, som symboliserer, hvordan de oplever de forskellige steder (for eksempel trygge og utrygge steder). De kan eventuelt også tegne sig selv i de områder, hvor de ofte befinder sig.
4. Tal undervejs med børnene og stil for eksempel spørgsmål som: "Hvor har I det sjovt?", "Hvor føler I jer trygge?", "Hvad er I mest tilfredse med?", "Hvad ønsker I at bevare?", "Hvad mener I bør ændres?" osv.
5. Når alle er færdige, kan grupperne eventuelt præsentere deres kort og drøftelser for hinanden.

Det skal I bruge:

- Stort ark/ fortrykt kort over stedet
- Tuscher
- Eventuelt klistermærker med smileys

 Tip: Hvis børnene er okay med det, kan du optage jeres snak, så du ikke behøver at huske eller notere alt, der bliver sagt undervejs.

Øvelser med fokus på at forstå børns virkelighed

BODY MAP - KORT OVER KROPPEN

Formål: At få børn til at kropsliggøre og beskrive følelser, der knytter sig til en særlig oplevelse, et emne eller en situation – gennem en fiktiv, tegnet person.

I kan for eksempel bruge aktiviteten til at beskrive, hvordan et barn, der er flygtet, har det, når man kommer til et nyt land. I kan også bruge den til at beskrive, hvordan en person bør være, for eksempel den perfekte lærer eller den bedste frivillige.

Aldersgruppe: 5-17 år

Antal børn: Mindre grupper

Varighed: 30 minutter

Sådan gør I:

1. Del børnene op i mindre grupper med 4-6 børn i hver gruppe. Der skal være en voksen per gruppe.
2. I gruppen laver børnene et fælles omrids af en krop på et stort stykke papir ved, at én af børnene lægger sig ned på en stor papirrulle, og de andre børn tegner omridset af kroppen eller ved, at børnene tegner et vilkårligt omrids af en krop på et stykke papir.
3. På de forskellige kropsdele: hoved, øjne, ører, mund, skuldre, hænder, fødder, mave og hjerte, udfylder de beskrivelser af, hvordan denne person er og har det.
4. Snak undervejs med børnene om hvorfor, og hvordan, personen føler eller er.
5. Hvis der er flere grupper, kan I præsentere jeres kroppe og pointer for hinanden til sidst.

Eksempler på mulige spørgsmål:

- Hoved = Hvad tænker den her person på? Er der noget, der bekymrer dem?
- Ører = Hvad har personen hørt? Hvordan kan personen vise, at han/ hun lytter?
- Øjne = Hvad har personen set/ oplevet? Hvordan ser personen på andre? (f.eks. på børn)
- Mund = Hvordan taler personen? Hvilke ord bruger han/ hun? Er der noget, personen ikke siger? Er der noget, han/hun burde sige, som han/ hun ikke gør?
- Skuldre = Bærer personen på noget? (f.eks. et ansvar eller en pligt). Er det tungt eller let at bære på?
- Mave = Føler personen noget i maven? Har de sommerfugle i maven? Noget, der kan give ondt i maven?
- Hjerte = Hvad føler personen mon i hjertet? Hvad er det vigtigste for denne person inden for det givne emne?
- Arme/ hænder = Hvad laver personen med sine arme/hænder?
- Ben/ fødder = Hvad gør denne personen med benene eller fødderne? Hvor bevæger han eller hun sig hen? Hvor bevæger han eller hun sig ikke hen?

Det skal I bruge: Et meget stort stykke papir til hver gruppe. Tuscher.

Øvelser med fokus på at forstå børns virkelighed

HVERDAGSDIAGRAM

Formål: Med denne øvelse kan du få indsigt i børns hverdagsliv. Hvad laver de, hvem er de sammen med, og hvad bruger de mest tid på? I kan både bruge hverdagsdiagrammer til at få indblik i barnets dag, eller I kan sætte en scene, som f.eks. skoledagen, weekenden, inden sengetid osv. Børnene arbejder først individuelt, og derefter kan I evt. samle op i plenum eller i mindre grupper.

Aldersgruppe: 8-17 år

Antal børn: individuelt / større grupper/ en klasse

Varighed: 10-15 minutter

Sådan gør I:

1. Børnene får et stykke papir med en stor cirkel.
2. Start med at vise børnene et eksempel på, hvordan din hverdag kan se ud. Ud over at være en støtte til at forstå opgaven kan det styrke jeres relation og følelse af ligeværdighed, når du indgår på samme måde som børnene i aktiviteten.
3. Børnene skal nu selv inddele deres hverdag/skoledag/weekend ud fra, hvad de bruger deres tid på.
4. Snak med børnene imens de skriver/ tegner om, hvad de laver og, hvordan de har det, når de laver de forskellige ting.
5. Børnene kan også med smileys eller andre symboler vise, hvordan de har det med de forskellige aktiviteter.

Det skal I bruge:

- Papir
- Tusher
- Et visuelt eksempel på, hvordan en hverdagscirkel kunne se ud (gerne for dig)

 Tip: Tegneaktiviteter er svære at tidsestimere; nogle børn er superhurtige, mens andre kan farvelægge og nusse med det i lang tid. Sørg evt. for at have en ekstra opgave til de børn, som er hurtigt færdige.

Øvelser med fokus på at forstå børns virkelighed

HISTORIEFORTÆLLING

Formål: Historiefortælling kan være en god metode til at tale med børnene om noget, der kan være svært. Det gøres ved at skabe en historie med en karakter, som de kan tale ud fra, eller som de skal hjælpe.

OBS: Metoden fungerer bedst, hvis I kender børnene og deres udfordringer. I kan bruge metoden, hvis I ønsker at få særlig viden om, hvordan det føles for børnene at stå i disse udfordringer. Det kan også være en god metode til, at børnene kan komme med løsningsforslag til, hvad der skal være anderledes for karakteren i fortællingen.

Aldersgruppe: 3-10 år

Antal børn: mindre grupper – en voksen pr gruppe (3-5 år) kan også fungere med en klasse i indskoling (5-8 år), hvis der er flere voksne til stede.

Varighed: 15-30 minutter

Sådan gør I:

1. Skriv eller vælg på forhånd en historie om et barn, der oplever nogle udfordringer med det tema, som I ønsker børnenes perspektiv på (for eksempel udfordringer derhjemme, ubehagelige oplevelser online osv.). Det kan også være en billedbog, så I sammen kan sidde og kigge på billederne, mens I læser højt.
2. Sæt børnene i mindre grupper med én voksen pr. gruppe og læs historien højt.
3. Tal i fællesskab om historien. Det kan være en god idé at have forberedt nogle spørgsmål som: "Hvad lægger I særligt mærke til i historien?", "Hvordan tror I, X har det?", "Hvad tror I, X har brug for i denne situation?" eller "Hvordan kan voksne/andre børn hjælpe X i situationen?"

Det skal I bruge:

- En historie, som er skrevet på forhånd

Tip: Skab en hyggelig stemning, f.eks. ved at tage tæpper og puder med, som børnene kan sidde på, imens de lytter til historien.

Red Barnets materiale STÆRKE SAMMEN har eksempler på brug af historiefortællinger både til indskoling og dagtilbud. Tjek det evt. ud som inspiration.

Husk, at mindre børn kan have svært ved at koncentrere sig i længere tid, så afstem fortællingens længde efter alder og modenhed

Øvelser med fokus på at forstå børns virkelighed

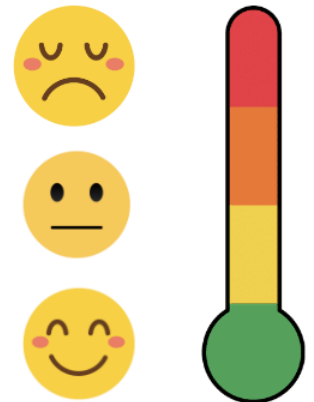
NONVERBALE MENINGER

Formål: At give alle børn i gruppen mulighed for at tage stilling til et emne eller et spørgsmål og give udtryk for deres holdning. Der er mange måder at variere denne aktivitet på. Ideen er, at alle i rummet tager stilling og giver deres mening til kende. Tanken er, at alle svarer samtidigt, og så kan du bede nogle af børnene om at uddybe deres svar. Denne type øvelser er et godt alternativ til plenumsamtaler, hvor det ofte kun er de samme få børn, der byder ind mundtligt. Øvelsen er god til fælles refleksioner og drøftelser med større grupper af børn og til at få indblik i andres holdninger.

Aldersgruppe: Fra cirka 6 -17 år.

Antal børn: Større grupper/ klasser

Varighed: 10-15 minutter

Eksempler på nonverbale øvelser

- **Hjørneøvelse:** Børnene kan vælge mellem fire svarmuligheder, hvor hvert hjørne udgør en svarmulighed. Du kan lægge smileyer i hvert hjørne, der symboliserer svarmulighederne, eller skrive svarmulighederne på et stykke papir, som ligger i hvert hjørne.
- **Termometerøvelse:** Børnene kan stille sig på en linje (termometer) alt efter, hvor enige de er i et udsagn. Den ene ende af linjen kan være meget enig, og den anden ende kan være meget uenig.
- **Holdningskort:** Børnene får to eller tre kort med svarmuligheder (for eksempel thumbs up/thumbs down, ja/nej eller røde, gule og grønne skilte). Stil et spørgsmål, og bed børnene om at svare ved at række et af de udleverede kort op i luften.
- **Stoleøvelse:** Børnene sidder på en stol. Børnene svarer på spørgsmålene ved enten at rejse sig op (enig i spørgsmålet) eller blive siddende på stolen (uenig i spørgsmålet).

Sådan gør I:

1. Forklar børnene, at de skal tage stilling til noget, du siger, og at de skal vælge det svar, som de synes passer bedst. Sig gerne, at der ikke er rigtige eller forkerte svar, og at det er vigtigt, at de vælger det svar, de selv bedst kan lide, fremfor det svar, de tror, du gerne vil høre.
2. Sæt rammen tydeligt, så alle ved, hvad de skal,
3. Stil spørgsmål eller fremlæg dilemmaer, og bed børnene om at vise deres holdning på den måde, som du har valgt, at de skal svare efter.
4. Når alle har svaret, kan du stille uddybende spørgsmål til nogle af børnene om, hvorfor de har valgt netop det svar.

Det skal I bruge:

- Eventuelt. printet kort du kan hænge op i hjørnerne, en linje, der symboliserer termometeret eller holdningskort.

 Tip: Vælger du aktiviteten 'holdningskort' så sørg for, at større børn højest kan vælge mellem tre forskellige svarkort, og at mindre børn kan vælge mellem to forskellige.

Øvelser med fokus på børns løsningsforslag

FODSPOR

Formål: Denne øvelse kan bruges som afrunding på et forløb, hvor du gerne vil synliggøre og indsamle børns forslag til, hvordan de takler de udfordringer, de står overfor.

Aldersgruppe: 12-17 år

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasser.

Varighed: 10- 20 minutter

Sådan gør I:

1. Introducér øvelsen, ved for eksempel at sige: "Vi har nu brugt tid på at tale om nogle af de udfordringer, børn og unge står overfor. Nu skal vi sammen prøve at finde gode idéer til, hvordan nogle af disse udfordringer kan blive løst."
2. Sæt børnene sammen to og to, og sørg for, at hver person får et stort ark papir og noget at tegne eller skrive med.
3. Lad børnene tegne omkring hinandens fødder, så alle har både et højre og et venstre fodaftryk på deres papirstykke.
4. Bed børnene om at skrive en ting i venstre fodaftryk, som de selv kan gøre for at tackle de problemer, vi har diskuteret. I højre fodaftryk skal de skrive noget, som voksne kan gøre for at hjælpe med at tackle problemet. Bed dem om at præcisere, hvem anbefalingen er rettet mod (For eksempel forældre: Lyt til os, når vi kommer for at tale om vores problemer).
5. Læg alle fodsporene ud som en rute langs gulvet, og gå sammen med børnene langs ruten, mens du læser alle forslag højt for dem.
6. Slut af med at tale med børnene om, hvem de gerne vil have, der ser deres fodaftryk, og hvordan I kan gå videre med forslagene.

Det skal I bruge:

- Stort stykke papir (A3)
- Blyanter/ tuscher

 Tip: Saml alle fodsporene sammen bagefter, og spørg børnene, om de gerne vil have, at du giver deres fodspor med forslag videre til nogen. Fortæl dem, hvornår og hvordan du vil gøre det.

Øvelser med fokus på børns løsningsforslag

HJÆLPENDE HÆNDER

Formål: Denne øvelse kan bruges som afrunding på et forløb, hvor du gerne vil synliggøre og indsamle børns forslag til, hvordan de takler de udfordringer, som de står overfor.

Aldersgruppe: 12-17 år

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasser.

Varighed: 10-20 minutter

Sådan gør I:

1. Saml børnene i en cirkel omkring et stort papir (A3) på gulvet, og sig, at I nu skal lave et fælles billede af hjælpende hænder som afslutning på det, I har talt om.
2. Bed hvert barn om at tegne omkring deres ene hånd (så I har et stykke papir med lige så mange omrids af hænder, som der er deltagere).
3. Fortæl, at I nu skal komme med ideer til, hvordan voksne eller andre børn kan hjælpe børn, som tumler med nogle af de udfordringer, som I har talt om i dag.
4. Sig noget i stil med: "Nu har vi i fællesskab tegnet vores hænder som en slags billede på, at alle kan bruge deres hænder til at hjælpe andre. Så næste skridt er, at vi sammen finder på ideer til, hvordan voksne kan hjælpe børn, eller idéer til, hvordan børn kan hjælpe andre børn, hvis de har brug for hjælp."
5. Giv børnene tid til at skrive eller tegne deres ideer på deres tegnede hænder.
6. Snak i fællesskab om, hvad de har skrevet eller tegnet, og hvem børnene synes, skal se deres fælles værk.

Det skal I bruge:

- Et stort stykke papir (A3)
- Tuscher

 Tip: Hvis der er mange børn (for eksempel en større gruppe eller klasse), kan I med fordel fordele jer og tegne hænderne på flere stykker papir. På den måde undgår I for meget ventetid og tumult. Alternativt kan hvert barn tegne sin egen hånd på et A4-papir, som I til sidst klipper ud og klitrer på et fælles billede med alle de hjælpende hænder.

Øvelser med fokus på børns løsningsforslag

BESKED/PLAKAT FRA BØRNENE TIL DE VOKSNE

Formål: Med denne øvelse kan børnene give deres direkte råd og holdninger til kende. Det kan f.eks. være i forhold til, hvordan børnene mener, et problem skal løses, hvem de mener kan hjælpe med at løse problemet, eller hvem de mener har ansvaret for at løse problemet.

Aldersgruppe: Fra cirka 6 -17 år

Antal børn: Mindre grupper, større grupper eller klasser

Varighed: 15-30 minutter

Sådan gør I:

1. Fortæl børnene, at du gerne vil høre, om de har vigtige beskeder at dele med de voksne (f.eks. Red Barnet, skolen, politikere, forældre mm.). Beskederne kan handle om noget, som børnene mener, at de voksne ikke ser eller har glemt. Det kan være en anbefaling eller noget, som børnene gerne vil dele for at hjælpe de voksne med at forstå dem bedre.
2. Forklar, at du først gerne vil have, at de tænker over en besked til de voksne, der arbejder på det problem, som I gerne vil løse.
3. Når de har tænkt over, hvad de gerne vil have de voksne til at forstå, skal de forestille sig, at de er chefer eller direktører for et sted (for eksempel en skole, Red Barnet, en kommune eller hele landet). Så skal de tænke over, hvad de ville gøre, hvis de var chef og havde magt til at skabe forandringer, som kunne hjælpe børn.
4. Forklar, at du ikke kan love at gøre alt, hvad børnene anbefaler, men at du vil dele børnenes beskeder med indflydelsesrige voksne.
5. Hvis børnene kan skrive, så bed dem om at skrive beskeden til de voksne samt hvad de ville gøre, hvis de var chefen. Hvis de ikke kan skrive, eller ikke ønsker at skrive, så opfordr dem i stedet til at dele deres beskeder mundtligt. Skriv børnenes beskeder ned så ordret som muligt, og notér, hvem beskeden er til.
6. Tak børnene for at dele deres beskeder. Gentag forklaringen om, at du ikke kan love at gøre alt, hvad børnene anbefaler, men at du vil dele børnenes beskeder med personer i magtpositioner, så de hører børnenes ideer.

Det skal I bruge:

- A4-papir
- Tuscher, blyanter eller kuglepenne.

Evaluerings/Feedback øvelser

”JA, NEJ OG MÅSKE”

Formål: En aktivitet, hvor alle børn kan give nonverbal feedback på en aktivitet.

Aldersgruppe: 5-17 år

Antal børn: Større grupper og klasser

Varighed: 10-15 minutter

Ja / Enig	Måske / Lidt enig	Nej / Uenig
		

Sådan gør I:

1. I denne aktivitet skal børnene bevæge sig, alt efter om de er enige eller uenige i forskellige udsagn.
2. Sæt tre stykker papir op langs en væg eller på gulvet.
3. Et af papirerne skal have et tegn eller en farve, som symboliserer ja/enig, et andet med måske/usikker, og det sidste med nej/uenig.
4. Bed alle børnene om at stille sig midt i rummet ud for "måske".
5. Læs et udsagn op, og bed børnene om at bevæge sig for at vise, om de er enige eller uenige i udsagnet. Forklar, at hvis de er helt enige i et udsagn, skal de stå ved enig; hvis de er helt uenige, skal de stå ved uenig; og hvis de hverken er enige eller uenige, skal de stå ved måske.
6. Efter hvert udsagn kan du bede børnene om at vende tilbage til midten for at sikre, at de ikke bare bliver stående et sted.
7. Begynd gerne aktiviteten med et "opvarmningsudsagn" for at forklare, hvad det går ud på, og for at sikre, at børnene forstår øvelsen.
8. For hvert udsagn kan du stille nogle opfølgningsspørgsmål for at finde ud af, hvorfor børnene har den holdning.
9. Sørg for at tage noter fra aktiviteten. Lav eventuelt et noteringsark, og skriv svarene, som børnene giver på opfølgningsspørgsmålene. Husk at notere så præcise citater som muligt.

Det skal I bruge:

- Tape
- Symboler, der repræsenterer ja, nej og måske (for eksempel smileys, farvet papir osv.)

 Tip: I kan pakke øvelsen ind i en leg, børnene kender. I kan for eksempel spille stikbold i 1 minut, for herefter at stoppe spillet og spørge ind til et udsagn. Når børnene har svaret på udsagnet, kan spillet fortsætte. Spil 1 minut og spørg igen. Sådan kan I gøre, indtil der er svaret på alle udsagn.

Evaluerings/Feedback øvelser

IDE-SKYEN

Formål: At få børnenes feedback på en bestemt aktivitet, herunder positiv og negativ feedback samt forslag til forbedringer.

Aldersgruppe: 8-17 år (børn der kan skrive/ tegne)

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasser

Varighed: 10-15 minutter

Sådan gør I:

1. Del børnene op i grupper (maks. 5) eller lad dem arbejde individuelt.
2. Alle grupper får et papir med et diagram, hvor de kan skrive/tegne det bedste, det sværeste og ideer (se eksempel).
3. Forklar om den venstre kolonne (det glade ansigt). Bed børnene tænke over, hvad der var godt ved øvelsen/indsatsen. Stil børnene simple spørgsmål som: "Hvad er det ved X, der gør jer glade?" eller "Hvad er blevet bedre på grund af X?"
4. Børnene får et par minutter til at udfylde venstre kolonne. De kan tegne billeder for at vise deres svar eller skrive deres svar ned. De kan også sige deres svar højt, så du kan hjælpe dem med at skrive dem ned.
5. Forklar nu om den højre kolonne (det triste ansigt). Bed børnene tænke på, hvad der ikke var så godt ved øvelsen/indsatsen, og de eventuelle negative effekter, som det havde på dem. Stil børnene simple spørgsmål som: "Hvad var det sværeste ved X?" eller "Hvad er det ved X, der ikke er så rart?"
6. Børnene får et par minutter til at udfylde højre kolonne.
7. I den nederste midterste kolonne (hvor der er en idésky), skal du opfordre børnene til at dele idéer og forslag til, hvordan øvelsen/indsatsen kunne blive bedre. Stil f.eks. spørgsmål som: "Hvad kunne Red Barnet gøre for at gøre X bedre?" eller "Hvordan kunne vi ændre X for at gøre børnene glattere?" eller "Hvordan kunne vi løse nogle af de problemer, som I har nævnt?"
8. Mind børnene om, at du ikke kan love at gøre alt, hvad de foreslår, men at du vil tage deres ideer med videre i dit arbejde.

Det skal I bruge:

- Et stykke papir med diagram (se eksempel) i A4 (individuelt) eller i A3 (grupper)
- Tuscher og farveblyanter

 Tip: Du kan gennemføre øvelsen med yngre børn, hvis det er mindre grupper, og du undervejs skriver deres svar ned og sørger for at læse det op for dem, som du har noteret.

Evaluerings/Feedback øvelser

'SNEBOLD' ELLER PAPIRKAST

Formål: Få børnenes feedback på en aktivitet på en anderledes og legende måde.

Aldersgruppe: 7-17 år

Antal børn: Større grupper og klasser

Varighed: 10 -15 minutter

Sådan gør I:

1. Bed børnene om at stå i en cirkel.
2. Giv hvert barn en "snebold" (f.eks. en blød bold, en rispose eller en papirkugle).
3. Forklar, at de om lidt skal skiftes til at kaste deres "snebold" ind i cirklen, midt i gruppen, og sige én god ting ved aktiviteten og én ting, de ville ændre.
4. De behøver ikke at gå rundt i en cirkel, men kan blot vælge at tale/kaste, når de føler sig klar til at dele deres synspunkter.

Det skal I bruge:

- Papir til 'snebolde'/ små bolde / risposer

Tip: Som en variant kan du evt. lave øvelsen som en sneboldkamp, hvis du vurderer, at det er en børnegruppe, som ikke går over gevind. Her kan du bede børnene om at skrive deres input på et papir og krølle det sammen til en snebold. Tanken er, at alle derefter kaster deres "snebolde", samler en andens "snebold" op og på skift læser teksten med feedback højt for resten af gruppen.

Evaluerings/Feedback øvelser

SID – HUG – STÅ

Formål: At få børnenes evaluering på en aktivitet, uden at de behøver at sætte ord på det.

Aldersgruppe: 7-17 år

Antal børn: Større grupper eller klasser

Varighed: 5-10 minutter

Sådan gør I:

1. Saml børnene i en cirkel.
2. Forklar, at I afslutter ved at finde ud af, hvad de tænker om i dag, så I ved, om det har været okay for alle at være med.
3. Forklar, at I vil læse nogle udsagn op. Hvis børnene er enige i udsagnet, skal de stå op. Hvis de delvist er enige, skal de sætte sig på hug. Hvis de ikke er enige, skal de sætte sig ned på numsen.
4. For at undgå at børnene sammenligner sig med de andre kan I bede dem om at lukke øjnene eller kigge ned i jorden.
5. Sig det første udsagn, og lad børnene svare ved enten at stå op, sætte sig på hug eller sætte sig helt ned.
6. Noter så vidt muligt børnenes svar. I kan evt. bede børnene om at sige udsagn om i dag, som de andre børn så skal tage stilling til på samme måde. Det giver mulighed for at opdage detaljer, I ikke selv har været opmærksomme på/haft blik for. Vær opmærksom på, at dette kræver, at der er en tryk kultur i gruppen, så ingen bliver udstillet.

Ideer til udsagn:

- Jeg har fået nye venner i dag
- Jeg kedede mig
- Jeg havde det sjovt
- Jeg har følt mig hørt
- Jeg synes, at tiden er gået hurtigt
- Jeg synes, at tiden er gået langsomt

Det skal I bruge:

- Forberedte spørgsmål
- Noteringsark

 Tip: I kan evt. bede børnene om at sige udsagn om i dag, som de andre børn så skal tage stilling til på samme måde. Det giver mulighed for at opdage detaljer, som I ikke selv har været opmærksomme på eller haft blik for. Vær opmærksom på, at dette kræver, at der er en tryk kultur i gruppen, så ingen bliver udstillet.

Evaluerings/Feedback øvelser

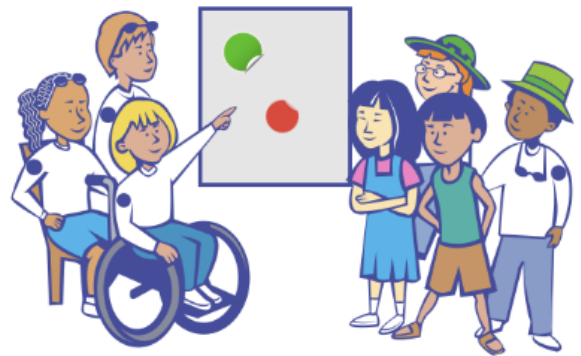
SÆT DIT KLISTERMÆRKE

Formål: Forstå hvilke aktiviteter/indsatser/øvelser som børnene er tilfredse eller utilfredse med.

Aldersgruppe: 5-12 år

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasser

Varighed: 5-15 minutter

Sådan gør I:

1. Placer billeder af alle de aktiviteter, som I skal evaluere, på væggen.
2. Tag børnegruppen med på en 'galleri-runde' forbi billederne af aktiviteterne. Spørg undervejs børnene, hvad de tror, hvert billede viser. Hvis de ikke er i stand til at identificere aktiviteterne, forklarer I, hvad billedet forestiller.
3. Børnene sætter sig igen og får nu grønne og røde klistermærker, som de skal bruge til at give udtryk for deres holdninger.
4. Forklar, at de skal placere enten et grønt mærkat, hvis de kunne lide aktiviteten, eller et rødt mærkat, hvis de ikke kunne lide aktiviteten, på hvert billede.
5. Bed børnene om at placere mærkerne på billederne og mind dem om, at de kun må sætte én mærkat per billede – enten grøn eller rød.
6. Når børnene har placeret deres mærker på aktiviteterne, kan du samle dem ved ét billede ad gangen og spørge ind til, hvorfor de kunne lide eller ikke kunne lide aktiviteterne/indsatserne/øvelserne.
7. Når I har diskuteret alle aktiviteter, beder du børnene om at sætte sig igen.
8. Til sidst kan du spørge børnene, om de har andre forslag til aktiviteter/indsatser/øvelser eller andre kommentarer om aktiviteterne/indsatserne/øvelserne, som de gerne vil have, at du skal vide.

Det skal I bruge:

- Billeder af de aktiviteter, du gerne vil have børnene til at give feedback på
- Tape
- Klistermærker i rød og grøn. Nok af hver farve, så hvert barn har én rød og én grøn mærkat pr. aktivitet, som de skal evaluere (det vil sige, at hvis du gerne vil gennemgå 5 aktiviteter og har en gruppe på 6 børn, skal du minimum bruge 30 røde mærkater og 30 grønne mærkater).

 Tip: Hvis der er mange børn eller mange aktiviteter, kan du vælge at give hvert barn to røde og to grønne mærkater og så bare bede dem om at vælge de to øvelser, som de bedst og mindst kunne lide. På den måde kan I hurtigt få et overblik over børnenes favoritter og de aktiviteter, de ikke brød sig så meget om.

Evaluerings/Feedback øvelser

AFFALDSPOSEN, REJSETASKEN OG SKATTEKISTEN

Formål: Forstå hvilke aktiviteter/indsatser/øvelser som børnene er tilfredse eller utilfredse med.

Aldersgruppe: 6-18 år

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasser

Varighed: 10 minutter

Sådan gør I:

1. Fortæl dem, at du har taget en affaldssæk, en rejsetaske og en skattekiste med. Det er kuverter med et billede af dem på.
2. I affaldssækken ligger der bananskræller: Noget, der har været en skuffelse, og som du gerne vil smide ud.
3. I rejsetasken skal der være bøger: Noget, du har lært og vil huske.
4. I skattekisten er der diamanter: Hvad var det, der var så sjovt og godt ved projektet, at det absolut skulle blive?
5. Bed børnene om at skrive dette på bagsiden af bananskrællen, bogen og diamanten. Del papirerne ud og læg kuverterne ned, som svarene kan lægges i.
6. Giv børnene ca. 5 minutter til at gøre dette, eller se om der er brug for lidt mere tid. Gå ikke ind i kuverternes indhold nu. Du kan spørge, om nogen har lyst til at fortælle, hvad der står på en seddel, men det er ikke obligatorisk.

Det skal I bruge:

- 3 A4-kuverter med kuffert, skattekiste og skraldespand
- Et kort til hver deltager med en bog, en diamant og en bananskræl.

Brain breaks

(gode øvelser til små pauser undervejs)

SEND ET HÅNDRYK RUNDT

Formål: En fællesskabende aktivitet, hvor børnene bogstaveligt mærker nærværet fra kammeraterne. Aktiviteten skal minde børnene om, at de hører sammen som gruppe, og at de skal være opmærksomme på hinanden for at få fællesskabet og øvelsen til at fungere.

Aldersgruppe: 3- 12 år

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasse

Varighed: 5 minutter

Sådan gør I:

1. Stil jer i en cirkel og tag hinanden i hænderne.
2. Vend dig mod barnet til venstre, og få øjenkontakt samtidig med, at du giver barnets hånd et let tryk. Forklar, at håndtrykket nu skal hele vejen rundt i cirklen, og at alle skal være opmærksomme på ikke at komme til at trykke hinandens hænder for hårdt.
3. Barnet skaber derefter øjenkontakt til personen, der står til venstre for ham/hende, giver vedkommendes hånd et let klem, og sender på den måde håndtrykket videre. Det kræver opmærksomhed på hinanden og kræver, at alle viser hensyn.
4. Når håndtrykket kommer tilbage til dig, kan I udvide legen ved at sende flere håndtryk afsted i samme retning og evt. ét i modsat retning.
5. Rund evt. af med at spørge børnene, hvad der skal til for at legen kan fungere (f.eks. at I skal holde hinanden i hænderne, så I kan mærke håndtrykket, eller at I ser hinanden i øjnene, når I sender håndtrykket videre).

Tip: Du kan evt. lade børnene være dem, der sender håndtrykkene afsted.

OBS: For nogle børn, især på mellemtrinnet, kan legen virke akavet, f.eks. hvis stemningen i gruppen er anspændt, eller hvis de har meget fokus på ikke at være barnlige. Vælg en anden aktivitet, hvis du fornemmer, at denne ikke vil blive taget godt imod.

Brain breaks

(gode øvelser til små pauser undervejs)

KASTE BOLD I MØNSTER

Formål: Styrke børnenes koncentration og fokus på hinanden ved at lade dem kaste en bold til hinanden i en ikke-ordnet rækkefølge.

Aldersgruppe: 6-17 år

Antal børn: Større grupper eller klasser

Varighed: 5- 10 minutter

Sådan gør I:

1. Stil jer i en cirkel.
2. Introducér legen ved at fortælle, at I skal kaste en bold rundt til hinanden i cirklen. Når I kaster bolden, skal I sige navnet på den person, I kaster til. Alle skal kaste til en, der ikke har haft bolden endnu, og I skal huske, hvem I har kastet til. Alle skal kun have bolden én gang per runde.
3. Start med at kaste bolden til én i gruppen og sig personens navn. Personen kaster bolden videre til en anden i gruppen og siger vedkommendes navn.
4. Når bolden har været hele vejen rundt, starter I forfra og kaster til den samme person, som I kastede til i første runde.
5. Efter et par omgange, hvor det fungerer godt, kan I tilføje en ekstra udfordring ved at kaste bolden i omvendt rækkefølge, sådan at I kaster bolden baglæns til den person, I oprindeligt modtog bolden fra.

Det skal I bruge:

- En bold (eller to, hvis I ønsker at øge udfordringen)

 Tip: Mindre børn, der måske ikke kan gribe bolden endnu, kan I i stedet sætte jer i rundkreds og trille bolden til hinanden.

Hvis I vil øge spændingsniveauet, kan I introducere to bolde efter et par runder. Når den første bold er halvvejs rundt, kan I kaste den anden bold ind i cirklen. I skal kaste begge bolde i samme mønster.

Brain breaks

(gode øvelser til små pauser undervejs)

BALLONER I LUFTEN

Formål: Pauseleg, der skærper den fælles opmærksomhed og giver mulighed for samarbejde. Aktiviteten styrker elevernes opmærksomhed på hinanden og deres koncentration.

Aldersgruppe: 6-17 år

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasser

Varighed: 5- 10 minutter

Sådan gør I:

1. Forklar eleverne, at I skal lave en lille øvelse, der giver hjernen en pause samtidig med, at I arbejder sammen.
2. Stil jer i en cirkel, så I næsten står skulder mod skulder.
3. Forklar, at nu vil der blive spillet 1-5 balloner ind i rundkredsen. Det er alles opgave i fællesskab at holde ballonerne i spil. Ballonerne må ikke røre jorden.
4. Mens I spiller, skal I passe på hinanden og være opmærksomme på, at I ikke rører hinanden på en ubehagelig måde. Det gælder nu om at se, hvor lang tid I kan holde alle balloner i luften, samtidig med at I passer godt på hinanden og hjælper hinanden i legen.

Det skal I bruge:

- 1-5 balloner afhængigt af antallet børn.

 Tip: Vær opmærksom på, at øvelsen kræver god plads. For yngre børn kan I danne mindre cirkler og kun bruge én ballon pr. cirkel.

OBS: Hvis der er børn med flugterfaring i gruppen, skal I være forsigtige med at bruge balloner. Hvis de springer, kan det udløse ubehagelige reaktioner, især hvis børnene har oplevet krig eller vold på nært hold.

Brain breaks

(gode øvelser til små pauser undervejs)

RYTMELEG

Formål: Pauseleg, der skærper den fælles opmærksomhed og styrker elevernes koncentration og opmærksomhed på hinanden. Aktiviteten fremmer følelsen af at bidrage og lykkes med noget sammen.

Aldersgruppe: 6-17 år

Antal børn: Mindre og større grupper eller klasser

Varighed: 5 -7 minutter

Sådan gør I:

1. Stil jer i en cirkel: Sørg for, at alle børn kan se hinanden, og at der er god plads til at bevæge sig.
2. Forklar øvelsen: Sig, at øvelsen går ud på at skabe en fælles rytme ved hjælp af klap og tramp. Demonstrér, hvordan det fungerer ved at starte med en simpel rytme, for eksempel klap, klap, tramp. Gentag rytmen et par gange for at sikre, at alle forstår.
3. Gentag rytmen: Når børnene har forstået din rytme, kan én af dem tilføje en ny sekvens. For eksempel kan et barn starte med klap, klap, tramp og derefter tilføje tramp, klap.
4. Byg en længere rytmeserie: Når den nye rytmeserie fungerer godt, kan I sammenlægge den med den forrige sekvens for at skabe en længere rytme. For eksempel klap, klap, tramp – tramp, tramp, klap.
5. Skift leder: Lad et andet barn starte en ny rytmeserie og bygge den sammen med en anden sekvens.
6. Sæt alle sekvenser sammen: Hvis børnene er gode til at finde rytmen, kan I samle alle sekvenserne til en samlet rytme til sidst.

Det skal I bruge:

- God plads til at stå i en cirkel

 Tip: Pas på med at trække aktiviteten for meget i langdrag. Hvis der er mange børn, kan alle ikke nå at finde på rytmer – så hellere gentage rytmelegen senere med nye rytmesekvenser.